

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-2-5
Karar Sayısı : 12-49/1432-M
Karar Tarihi : 10.10.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Bekir KOCABAŞ, Nimet KAVAK

C. BAŞVURUDA BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Microsoft Bilgisayar Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti.
Bellevue Residence Aydın Sok. No:7 Levent 34340 İstanbul
- Microsoft Corporation
One Microsoft Way Redmond, WA 98052-6399 ABD
- Microsoft Ireland Operations Limited
Atrium Building Block B Carmenhall Road Sandyford Industrial
Estate Dublin 18 İRLANDA

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Microsoft Bilgisayar Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti., Microsoft Corporation ve Microsoft Ireland Operations Limited'in hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin 03.05.2012 tarih ve 12-24/661-183 sayılı Kurul kararının incelenerek kaldırılması talebi.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 27.08.2012 tarih ve 6604 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 07.09.2012 tarih ve 2012-2-5/BN sayılı Bilgi Notu 12-44, 12-46 ve 12-49 sayılı toplantılarda görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; başvuruya ilişkin olarak herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

H. DEĞERLENDİRME

- (4) Rekabet Kurulunun 03.05.2012 tarih ve 12-24/661-183 sayılı kararında başvuru sahibinin;
 - Microsoft'un (Microsoft Bilgisayar Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti., Microsoft Corporation ve Microsoft Ireland Operations Limited) Türkiye'de ve dünyada yazılım sektörünün önde gelen ismi olarak tüm sektörün işleyişini belirlediği, bu kapsamda eğitim programlarının ve yeni üretilen yazılımların Microsoft'a uyumlu olarak planlanması ile Microsoft'un tekel konumuna geldiği, bu nedenle tüketicilerin daha ucuz ve kaliteli ürünlere ulaşmasının engellendiği,
 - Microsoft'un tekel gücünü kötüye kullanarak ürünleri için ülkeden ülkeye farklı fiyatlar sunmak suretiyle eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürdüğü,

12-49/1432-M

- Türkiye’de bilgisayar şirketlerinin satışa sunduğu bilgisayarlarda Windows XP/Vista/7 gibi işletim sistemini ya da Internet Explorer (IE) gibi internet tarayıcısını bilgisayarla birlikte geldiği gerekçesi ile zorunlu olarak bilgisayarlarla birlikte sattıkları,
- Microsoft’un lisanslama koşullarından dolayı tüketicilerin fazladan lisans bedeli ödemek durumunda kaldığı, sahip olunan lisansların başka kişilere herhangi bir yolla devredilemediği, satın alınan her bilgisayar için tüketicinin yeni bir lisans bedeli ödemek durumunda bırakıldığı,
- Avrupa Komisyonu’nun Microsoft’un, Windows 7, Windows XP ve Vista işletim sistemlerini yükleyen Avrupalı kullanıcılar için bir seçim ekranı sunmasını sağladığı ve bu ekranda kullanıcılara Opera, Chrome, Safari, Firefox, AOL, Maxthon, K-Meleon, Flock, Avant Browser, Sleipnir, Slim Browser, IE gibi internet tarayıcılarından birini seçip yükleyebilme seçeneği sunulduğu, böylelikle işletim sistemi ile birlikte kendi internet tarayıcısı olan IE’yi sunmasına son verdiği, ancak Türkiye’de halen eski uygulamanın devam ettiği,
- ABD’de ve Avrupa’da benzer uygulamalar içinde olan Microsoft’un hâkim durumunu kötüye kullanması ile ilgili davalar açıldığı ve söz konusu teşebbüse ceza verildiği,
- Rakip yazılımların Windows’ta düzgün işleminin Microsoft tarafından engellendiği, internet sayfalarının tarayıcı programlar ile uyumlu olmasını sağlayan ve w3.org tarafından belirlenen standartlara Microsoft’un uymadığı, tüketicilerin daha farklı ve uygun fiyatlı alternatiflere yönelmesinin önüne geçildiği, böylelikle tüketicinin tercih hakkının kısıtlandığı,
- Microsoft’un gizliliği ihlal ettiği, eğitimi yozlaştırdığı, kullanıcıları kendine mecbur kıldığı, standartları suiistimal ettiği, tekeli davranışı körüklediği, dijital kısıtlama yönetimini artırdığı, kullanıcı güvenliğini tehdit ettiği,
- Microsoft’un bu davranışlarından rekabetin ve tüketicilerin zarar gördüğü

yönündeki iddiaları incelenmiş, dosya konusu iddialara ilişkin soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

(5) İkinci başvuruda ise özetle;

- Danıştay Dava Daireleri Kurulunun, 08.04.2010 tarih ve 2006/2169 E- 2010/562 K sayılı kararında; Rekabet Kurulunun, rekabetin korunmasını sağlamak amacıyla belli bir mal ve hizmet piyasasına ya da piyasada faaliyet gösteren belli kişi ve kuruluşlara yönelik olarak her aşamada inceleme ve araştırma yapmaya, işlemler tesis etmeye ve düzenleme yapmaya yetkili bulunduğunu, rekabetin korunmasının ve bozulması halinde sağlanmasının temel amaç olduğu dikkate alındığında, anılan yetkinin kullanılması suretiyle tesis edilen işlemlerin, işlem tesisine esas alınan olguların gerçek olmadığını ileri süren ilgililerin başvuruları üzerine ya da resen geri alınmasının, değiştirilmesinin veya kaldırılmasının da söz konusu yetkinin kapsamında bulunduğunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 11. maddesinde; ilgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılmasını üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebileceği kuralına yer verildiğini, bu kural ile, tüm idari işlemler için genel bir düzenleme yapılmış olduğundan, hakkında aksi yönde özel bir düzenleme bulunmayan bütün işlemler için genel kuralın uygulanması gerektiğini, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)’da işlemlerin

12-49/1432-M

kesinleşmesine ilişkin bir kural bulunmadığından, 2577 sayılı Yasa'nın 11. maddesinin Rekabet Kurulu işlemleri hakkında da uygulanması gerektiğini, bu itibarla, işlem tesisine esas alınan olguların gerçek olmadığını ileri süren ilgili kişi ve kuruluşlar tarafından, rekabetin korunması amacıyla tesis edilmiş olan işlemlerin kaldırılması amacıyla yapılan başvuruların 2577 sayılı Yasa'nın 11. maddesi kapsamında yapılmış bir başvuru niteliğinde olduğu sonucuna varıldığını hükme bağlayarak, talep hakkının varlığını teyit ettiği,

- Hâkim durumun kötüye kullanılmadığına dair kanaate dayanak olarak Microsoft şirketi ile bir şekilde irtibatı ve/veya ortak çalışması ve dolayısıyla ortak çıkarı bulunan şirketlerin görüş ve beyanlarının hukuka aykırı olarak baz alındığı, Linux ve tüketiciler ile herhangi bir görüşme yapılmadığı,
- Yürütülen incelemenin Microsoft'un beyanına dayalı olarak, beyanların doğruluğu araştırılmadan ve gerekli araştırma yapılmadan gerçekleştirildiği, eksik incelemede bulunulduğu,
- Microsoft'un Türkiye'de ve dünyada yazılım sektörünün önde gelen bir ismi olarak tüm sektörün işleyişini belirlediği, bu kapsamda eğitim programlarının ve yeni üretilen yazılımların Microsoft'a uyumlu olarak planlandığı, böylece Microsoft'un eğitimi yozlaştırdığı ve tekel durumuna geldiği, bunun sonucu olarak tüketicilerin daha ucuz ve kaliteli ürünlere ulaşmasının engellendiği yönündeki iddialarının üzerinde durulmaksızın geçirildiği,
- Kararda firma uygulamalarına geniş bir şekilde yer verildiği, ancak bu uygulamalar ile ilgili olarak şikâyet dilekçesinde yer alan hususların irdelenmediği, şikâyetinin firmaların veya kurumların göreceli cevapları ile değil de tarafsız, teknik ve ayrıntılı olarak değerlendirilmesinin gerektiği

belirtilmekte ve anılan teşebbüs aleyhinde soruşturma açılmamasına ilişkin Kurul kararının kaldırılması talep edilmektedir.

- (6) Başvuru konusu iddiaların esas itibarıyla, inceleme sürecinde Microsoft'un beyanlarından hareket edilmesinin ve incelemenin gerektiği gibi yapılmamasının doğru bir yaklaşım olmadığı görüşüne dayandığı görülmektedir.
- (7) Anılan Kurul kararından da anlaşılacağı üzere, inceleme Microsoft'un çeşitli eylemler yoluyla hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası üzerine başlatılmıştır. Öneri kapsamında, Microsoft tarafından Türkiye ve dünya çapında uygulanan fiyatlara, OEM'lere uyguladığı indirim sistemlerine, Microsoft ürünlerinin birlikte satışına, lisanslamasına ve diğer yazılımlarla birlikte işlerliğine ilişkin olarak sadece Microsoft'tan bilgi alınmamış, aynı zamanda sektörde faaliyet gösteren bilgisayar üreticileri, yazılımcılar, TÜBİTAK ve Oracle'dan da bilgi talep edilmiştir. Dolayısıyla tek bir beyana dayanılarak değerlendirmede bulunulmamış, sektör oyuncularının görüşleri de dikkate alınmıştır.
- (8) Tüm bu bilgiler çerçevesinde yapılan değerlendirmeler neticesinde bahse konu eylemlerin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak nitelendirilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle, öneri raporunda Microsoft hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaati belirtilmiş, dosya mevcudu bilgi ve belgeleri inceleyen Kurul şikâyetin reddedilmesine karar vermiştir. Söz konusu ikinci başvuru üzerine yapılan görüşmeler sonucunda da anılan Kurul kararının kaldırılmasını gerektirecek nitelikte herhangi bir unsurun bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

12-49/1432-M

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Microsoft Bilgisayar Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti., Microsoft Corporation ve Microsoft Ireland Operations Limited'in hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin 03.05.2012 tarih ve 12-24/661-183 sayılı Kurul kararının kaldırılması talebi ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek bulunmadığına, talebin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.